Cuiusdã fidelis Christiani epistola, ad christianos oẽs, eos salubriter admonẽtis, atq; ad pœnitentiã salutarẽ adhortãtis. Subsequitur & diui Augustini de miseria, ac breuitate huius mortalis uitæ, sermo deuotissimus, & ad mundi contemptũ efficacissimus.

πάντων μυταβολή.

Apud prædaram Cantabrigiam. Anno XXI.

AD MORTALES
Elegiacon.

Vix manet ah roſeo Chriſti ſancita cruore
Sola fides, uirtus exul ab orbe fugit.
Iam ſcelus, impietas regnant & foeda libido,
Aurea pontificum pendet ab ore fames.
Inflanturque reges faſtu, pia ſtudia Muſae
Inficiunt, periit religionis honos
Imminet hinc terris ſuperum indignatio, qualem
Phoebeum haud primo uidit ab orbe iubar.
Mortales igitur ſed adhuc reſipiſcite, forſan
Si melior diuos uita placare queat.

CVIVSDAM FIDELIS CHRIstiani epistola, ad christianos oēs, eos salubriter admonentis, atq; ad poenitentiam salutarem adhortantis. Subsequitur & diui Augustini de miseria, ac breuitate huius mortalis uitæ, sermo deuotissimus, & ad mundi contemptū efficacissimus.

VNIVERSIS Christi fidelibus, eius sanctissimo cruore redemptis, N. eorum omniū frater, & particeps in tribulatione, & regno, spiritū moeroris & ueræ compunctionis. Vos omnes alloquor christianæ religiōis alumnos, uiros & mulieres, senes cum iunioribus, a pontifice usq; ad sacerdotem, a principe usq; ad plebeium, cuiuscunq; sitis gradus, uel conditionis, omnes (inq;) conuenio, adhortor (pariter & meipsum) atq; ad salubrem poenitentiam inuito, Neminem palpo, nemi nem excipio. Neq; enim est aliquis cui hoc non competit minus, cū nemo sit mundus a sorde: nec quisq; gloriari possit, castum se habere cor. Omnes quippe peccauimus, & egemus gratia dei, ita ut uix (immo nec prorsus) inter mortales inueniatur quispiam, tam immunis a culpa, ut in eo nō habeat, uel iustitia quod arguat, uel misericordia quod remittat. Perampli-
us quidem, eousque iniquitas processit, atq; impietas hominum, quod (iuxta propheticam uocem) to ta terra repleta est iniquitate, sanguis enim iam sangui

nem tetigit, ita ut pene inquinentur omnes, quoscunque spectauimus, macula nobis ponitur ob oculos, non est flagitium, quo non plebs inquinata sit christiana. Quo fit, ut (iuxta dictum apostolicum) nomen dei per nos blasphemetur inter gentes, sacram in baptismo christianam religionem professi sumus, & tamen gentiliter uiuimus. Sane, periculosa sunt tempora, & dies mali, in quibus (quod sine graui mœrore dicere non possumus) iam regnat Beemot, seu Leuiathan tortuosus ille serpens diabolus, totum suo ueneno replens mundum. Qui (ut scriptura refert) omne sublime uidens, rex est super omnes filios superbiæ, ac princeps huius mundi, imperans hodie super terram, suamque potenter exercens tyrannidem: magnam (prohdolor) christianorũ partem, suis subdẽs legibus, orbemque (in filijs perditionis) seducens uniuersum. Vbi, ut in canonica Ioannis habetur, nihil est præter concupiscentiam carnis, concupiscentiam oculorum, & superbiam uitæ, cuius cultores superbia inflat, auaritia enecuat, luxuria inquinat: ubi sunt lites, contentiones, emulationes, detractiones, & inuidiæ: ubi passim fiunt latrocinia, perpetrantur homicidia, falsa proferuntur testimonia, committunt adulteria, incestus, fornicationes, sacrilegia: ubi periit in conuersatione simplicitas, in societate charitas, in actione iustitia, in locutione ueritas, in proximorum necessitate pietas: ubi denique refriguit charitas, & superabũ-

dat oĩs

dat omnis iniquitas, propheta attestãte, qui ait: Nõ est misericordia, non est ueritas, non est scientia dei in terra: aspexi illam, & ecce uacua erat, & celos, & ecce non erat lux in eis: intuitus sum, & non erat iustus quisquam. Ad hæc forsan obijciat aliquis, quod non omnibus deturparmur flagitijs, quoniam, Gentiũ more, idolis surdis & mutis adhuc minime libauerimus: esto hoc: sed apostolum audite, Mortificate, inquit, membra uestra, quæ sunt super terram: fornicationem, immunditiam & auaritiam, quæ est idolorũ seruitus, &c. Si igitur, ut est apostoli sententia, esse auarum, tantundẽ ualet, quod idolis immolare, quis dubitet, totum pene iam mundum in paganismum transisse? Communis quippe est hæc labes, tantæq; procacitatis, atq; audaciæ, ut nihil metuat, ipsum etiã dei penetrare sanctuariũ. Omnes insequitur, propheta attestante, qui ait: A minimo usq; ad maximum, a propheta usq; ad sacerdotem, omnes auaritiæ studens, cuncti faciunt dolum. Et cum cætera quæque uitia senescere incipiunt, iuuenescit ipsa, atque utinam apud Christianos hoc tantum modo regnaret uitiũ: esset haud dubie tolerabilius. Sed heu, iam uitia cateruatim incedunt, & per turmas mortalium inuadunt animos, a planta pedis, usq; ad uerticem capitis, non est in nobis sanitas, ubique peccatum regnat, perpetratur iniquitas. Et, quod adhuc damnabilius, facta est hominibus frons meretricia, nesciunt erubescere:

Insuper quasi Sodoma, peccata sua prædicant, lætantur cum male fecerint, & exultant in rebus pessimis. Quid ergo ultra expectandum est, nisi quod iã appropinquet & quasi in ianuis, ultimus ille iudicij dies, horum omnium malorum finem facturus & consummationem. Sane, tametsi de hac re fas non sit, temere quicquam asserere: cum, iuxta dominicam in euangelio assertionem, de die illa & hora nemo sciat, neque angeli in cælo, neque filius, nisi pater, &c. ex quotidianis tamen euentibus, maxime ex humani generis crassiori malignitate, peccandique licentia, diuinare possumus, esse, quod prius diximus, prope & in foribus, ad hoc nempe iam hominum deuenit malignitas, ut maior esse uix possit. Et dominus in euangelio, plurima enumerans signa, quæ uentura sunt paulo ante ultimum iudicij diem: Exurgent, inquit, pseudochristi, & pseudoprophetæ, & cætera. Et cum uideritis abominationem desolationis stantem, ubi non debet: qui legit intelligat. Et post pauca subiunxit: Cum uideritis hæc fieri, scitote, quoniam in proximo est, & in ostijs (ultimum uidelicet iudicij diem insinuans) At nunc, Iesu bone, quanti sunt pseudoreligiosi, qui extrinseca habitus similitudine, religionẽ & sanctitatem mentiuntur? Quot sunt pseudotheologi, technis quibusdam, atque argutijs, sacræ scripturæ synceritatem adumbrantes? aut certe turgida, fucataque eloquentia obfuscantes? Quot sunt magistri

gistri prurientes auribus? quod uani discipuli, a ueritate quidem, syncera que doctrina auditum auertentes, & ad fabulas, uanasque curiositates sese conuertentes? quot denique pseudo Christiani, impia uita rursus crucifigentes Christum, & ostentui habentes? Vt taceam interim de ordine clericali, qui & ipse miserabiliter deflexus est a uera Christianitate, scenoque uitiorum obuolutus, parum a laicali differens uita, nisi quod plerumque copiosior est in flagitijs. Sic nempe propheticum illud impleri iam cernimus: Et erit sicut populus, sic sacerdos. At uero abominationem desolationis (qua nihil aptius, ep peccatum intelligi potest: tametsi de Antichristo quoque intelligatur) modo cernimus non facentem, sed stantem potius: & hoc quidem, ubi non debet, sed nec decet, in ecclesia dei uidelicet, cuius domum (ut scriptura refert) decet sanctitudo. Sed iam, proh fletus, quod ecclesiasticorum pace dixerim, facta est spelunca latronum & uitiorum. Cum igitur, dominus inquit, uideritis hæc fieri, scitote, quoniam prope est iudicium. Quid, quod apostoli suis etiam diebus rati sunt in proximo futurum esse iudicium? Ait enim Ioannes in canonica sua: Filioli, nouissima hora est, & sicut audistis, quia antichristus uenit, nunc antichristi multi facti sunt, unde scimus, quia nouissima hora est. Sic paulus etiam, Tempus, inquit, breue est, præterit enim figura huius mundi, & cætera. Et iterum de

Iudaica-

Iudaeis loquens: Haec inquit, omnia in figura contingebant illis: scripta sunt enim propter nos, in quos fines saeculorum deuenerunt. Sic diuus ille Cyprianus, aliqui antiqui patres, in libris suis, se nouissimis fuisse temporibus, saepissime testati sunt. At modo nobis magis conferuaneū uidetur, post tot saecula idipsum nostris temporibus expectare, praesertim aliis atque aliis tam signis inuicem occurrentibus. Haec porro tantisper dixerim, ut uos salubriter terream, paratosque reddam ad expectandum nouissima. Quod si haec nequaq; nobis tam prope sint expectāda, hoc tamen eo amplius timere debemus, quod grauissima manus domini imminet super nos. Quoniam, ut propheta inquit: Iniquitates nostrae diuiserunt inter nos & deum nostrū. Vnde nec mirum, si nobis plurimum irascatur, in cuius auribus peccatorū nostrorū horrida uox quotidie clamat, eumque ad ultionem prouocat. Irascuntur quippe & alia ipsa, nobis que propinquum minantur interitum. Dudum sane in quibusdam ephemeridibus, seu diarijs, quod uocāt, cuiusdam Ioannis de monte regio, insignissimi astrologi, de anno salutiferae incarnationis quingentesimo tricesimo quarto supra millesimum, memini me ita legisse, Hoc anno, nec solis nec lunae eclypsim conspicabimur: sed praesenti anno syderum habitudines mirabiliter dignissime accident, immensae enim Februario, tres coniunctiones cum minime mediocres tum

magnae

magnæ accident, quarum sedecim signum aqueum pollicebuntur, quæ uniuerso fere orbi, cimaribus, regnis, prouinciis, statibus, dignitatibus, brutis, belluis marinis, cunctisq; terræ nascentibus, indubitatã mutationem, uariationem ac alterationem significabunt, talem profecto, qualem a pluribus sæculis, ab historiographis, aut natu maioribus, uix percepimus. Lucas igitur uiri christianissimi capita uestra, &c. hæc ubi supra. Neque is solus, insueta prodigia minatur mortalibus. Audiui namque iam nuper ex grauissimorum uirorum relatu, esse modernos aliquos in ea scientia probatissimos, qui tantam, tamq; mirandam ex cœlestium corporum influxione augurantur breui euenturam immutationem, ut uix homines diu posse subsistere uerisimiliter credant. Et quid mirum, si tantam nobis creaturæ quælibet minantur iacturam, qui peccatis nostris quotidianis, omnium creatorem tam implacabiliter offendimus? Quid ni? omnium factori & plasmatori, sua obediet plasmatio, ut impleatur quod scriptum est: Pugnabit cum eo orbis terræ contra insensatos. Ad hoc nempe creata sunt, ut suo obediant creatori. Quæ enim sunt, a deo ordinata sunt. Atq; utinam homines tam fideliter, debitum reddederint suo creatori, ac etiam recreatori obsequium. Sed heu cõtra. Iam deus ille optimus maximus, haud infacete illud diui Martini, quod in uita eiusdem legimus, dicere potest: Bestiæ atq; irrationabiles creatu-

ræ me audiunt, homines me non audiunt. Durissimum itaq; flagellum imminet super miseros filios Adam, ut ex prædictis naturalium influxibus conijci potest: & tamẽ sic sibi homines uana securitate blandiuntur, ac si nihil curẽt de huiusmodi: aut certe nũq; se mori credant. Non inquit, uidebit nos dñs, nec intelliget deus Iacob. Mira stoliditas ac cæcitas hominum, qui nullis monitis, nullis priscorum temporum exemplis, edoceri & futura præcauere uolunt. Similes profecto illis, qui in diebus Noe, dũ tam stupendam, atq; eatenus humanis ingẽtijs incognitam, naue illius archæ fabricam quotidie contemplarentur, nihil insolitæ rei nouitate, sed ne ipsius Noe prædicatione permoti, irriserunt potius, ducentes in bonis dies suos, immo in flagitijs multis, quousq; diluuiũ superueniens, omnes pariter inuoluit. O miseri filij Adam, qui uiri fortes sunt ad miscẽdam ebrietatem, & student calicibus epotandis, qui tenent timpanum & citharam, & gaudent ad sonitum organi, qui ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad infernum descendunt: secundum duritiam eorum & cor impœnitens, thesaurizantes sibi irã in die iustæ uindictæ dei, nescientes quod bonitas & pacientia dei, ad pœnitentiam eos expectat. Vt enim refert scriptura: Quia nõ profertur cito contra malos sermẽ uia: absq; ullo timore filij hoĩm perpetrant mala. Et Leo papa in sermone de epiphania domini: Quoniam, inquit, iudicij illud, quo

fuid, quo unusquisq; recipiet prout gessit, siue bonum
siue malum, iudicaturi patientia differtur, impunitate
sibi iniquitatis, impiorū, & infidelium corda promit-
tunt, &c. Mentita quippe est iniquitas eis: & donatū
tredunt, quod ex dilatione grauiori supplicij ponde-
re in eos retorquebitur. Lento etenim gradu, ut est
apud Valerium maximum, ad uindictam sui, diuina
procedit ira, tarditatemq; supplicij grauitate compen
sat. Sed non curemus, aiunt, has nugas, nec fidem ad
habeamus Ephemeridibus, seu prognosticationibus
istis. Quis enim nescit, astra mēturi sapius, & saru-
es uana superstitiōe deludere? Bene esto, nihil curen
tur ista: habemus tamen de hisce minis atque euentī-
bus, testimonium maius, ac terribilius Ephemeride.
Poterā fortassis magna referre, ac terribilia de huiusī-
modi comminationibus, atq; ira domini grauissima
super nos, quæ uel legi, uel audiui de his, qui diuinas
habere meruerunt reuelationes. Neq; enim faciet do
minus uerbum, sicut scriptum est, quod non humili-
bus seruis suis reuelauerit: sed ad potiora transeo, ac
firmiora, ad fidele uidelicet dīi testimoniū, qui nobis
terribilissime ex euāgelio intonat dicēs: Quoniā ipse
nū est tēpus, & appropinquauit regnū dei, pœnitemi
ni, & credite euāgelio, quia nisi pœnitentiā egeritis, oēs
simul peribitis. Ecce hic testimoniū grauius Ephemē-
ride, imo tā graue, tāq; tremēdū, ut oīm merito saxea
debeat corda cōcutere, & emollire. quid igit ad hæc di

ſemus miſeri, qui neque agimus pœnitẽtiam, nec cre-
dimus euangelio. Nam ſi crederemus euãgelio, age-
remus utique pœnitentiam, conaremurque digno
proferre pœnitentiæ fructus. Nunc autem ſteriles
permanemus, illam adhuc tremulabundi expectan-
tes ſententiam comminatoriam, qua dicitur: Omnis
arbor quæ non facit fructum bonum, excidetur, &
in ignem mittetur. Si enim, ut ait apoſtolorum prin-
ceps, deus peccantibus angelis non pepercit, ſed ru-
dentibus inferni detractos, in tartarum tradidit cru-
ciandos: quanto magis nobis minime parcet faullæ,
& cineri? Et quidem illi, ſola cogitatione peccauerũt:
nos uero turpiſſimis etiam actibus, peccatis peccata
addẽtes, diuinam inceſſanter in nos cumulatius in-
ferimus iram. O malorum Chriſtianorum genera-
tio praua, atq; peruerſa, quæ nullis attrahitur benefi-
ciis, nullis minis, ſeu terroribus commouetur, nihil at
tendens, quantam ei deus fecerit miſericordiam, eli-
gens & faciens ſibi populum peculiarem præ omni-
bus gentibus, qui excisus ex ueteri gentilitatis olea-
ſtro, inſertus eſt in bonam chriſtianitatis oliuam, fra-
ctiſq; abiectis, & reſpbatis ramis naturalibus, Iudæ
is ſcilicet, factus eſt particeps pinguedinis uerę oliuæ,
id eſt, almæ matris eccleſiæ, ſponſæ Chriſti. Habet ad
huc Moyſen etiã & prophetas, habet & qui ex mor-
tuis reſurrexit Chriſtum dominũ, in ſacris euãgeliis
eum multipliciter comminationibus deterrentem,

atq; ad

atq; ad facræ pœnitentiæ luctum crebrius inuitãtem; habet doctrinam apostolicam, cæteraſq; canonicas ſcripturas, cum mille modis ad ueritatis uiam reuocantes: & hoc præter ſanctorum martyrum & confeſſorum ac ſacrarum uirginum, efficaciſſima ſanctitatis exempla, creberrimaque miracula, hæc omnia nihilominus ſurda pertranſiens aure, & ad ſuæ cumulum damnationis, diuinam contemptui habens gratiam, Ve igitur genti peccatrici, duræ ceruicis, & ad omnia dei præcepta quaſi inſenſibili. Quia ſi inter Turcas & Saracenos, cæteroſque paganiſmi erroribus implicatos, factæ eſſent uirtutes, quæ factæ ſunt in te olim fortaſſis in cilicio & cinere pœnitentiã egiſſent. Quo circa remiſſius erit eis, quod timemus, in die iudicij, q̃ tibi. Nimirum, uiri Niniuitæ exurgent in iudicio cum generatione iſta, & condemnabunt eam, quia pœnitentiam egerunt in prædicatione Ionæ: & ecce pluſq; Iona hic, qui ut ſupra diximus, ex euãgelio nobis terribiliter intonat, dicens: Niſi pœnitentiam egeritis, omnes ſimul peribitis. Cur ergo adhuc indurauimus, ut Pharao cor noſtrum, pœnitentiæ tempus, ita miſerabiliter negligentes. Veniet quidem dies, in qua non erit tempus, ſed nec locus pœnitentiæ, cum uidelicet ad iudicandum ueniens dominus, cuicq; redditurus eſt ſecundũ opera ſua: teſte etenim ſcriptura, Zelus & furor non parcet in die uindictæ, nec acquieſcet cuiuſque precibus, nec ſuſcipiet pro redemptione

dona pluria. Vnde pẽsandũ nobis est, ut dicat Gregorius ait, ante cõspectũ tãti iudicis, quãtus in illa die terror erit, qñ iam in poena remedium nõ erit. Verum adhuc poenitentiæ tẽpus est: non tardemus ergo conuerti ad dñm, nec nostrã procrastinemus salutẽ, quia qui poenitentibus uenã spopondit, peccantibus diu trasitũ nõ permittit. sed si humiliter cõfiteri uelimus pcã nostra, fidelis est & iustus, qui dimittet nobis delicta nostra, & mũdabit nos ab oĩ iniquitate, unde desperandũ nõ est, sed in deo magis firmiter sperandũ, & si quidẽ alia nobis trascant: potens tñ est deus ea cõ pelere, seu etiam in melius cõmutare. Nec; id solũ, sed suã etiã sedabit irã, ne in æternũ seuiat, Cuius inenarrabilis misericordia sit, qd' nõ sumus cõsumpti: dissimulat enim pcã hoĩm, ppter poenitẽtiã: ne postea inueniat qd' grauius puniat. Expergiscimini itaq; uiri dilectissimi, & cõuertimini a uijs uestris pessimis, reuertimini ad dñm, etiã si malies ab eo auerti fueritis, nec; eum reuerẽtes abijcies, quia benignus & misericors est, & præstabilis super malitia nec uult mortẽ peccatorũ, sed magis ut cõuertant & uiuãt. Mutate uitã, & ipse mutabit sententiã: sic utiq; ait per ꝓphetã: Si poenitẽtiã egerit gens illa de pcõ, agã & ego poenitentiã super malo quod cogitaui, ut facerẽ ei. Lauate ergo lacrimis mundas animas uestras, in timore & tremore uestrã salutẽ operemini, uenite adoremus, & procidamus, & ploremus corã dño qui fecit nos, præoccupemus

faciem

faciem eius in cõfessione, redimentes tẽpus, quoniam dies mali sunt: abiciamus opera tenebrarũ, & induamur arma lucis, pro peccatis nostris grauissimis iugiter dolentes, gementes intra nos metipsos, & uerã pœnitẽtiã agentes. Hæc nãq; est uia, quæ ducit ad uitã: hæc sanctæ est post naufragiũ tabula, per quã peccatores saluantur, & deus ad misericordiã inclinat. Erigite ad illũ corda uestra: spes uestra nõ sit de sæculo, nõ ametis sæculum, mundus trãsit, & concupiscẽtia eius, fructusque illius appetẽdi, qui diu teneri nõ potest, immo à uita discedit. Gregorius, cõtemnendus esset mundus ille, si uere esset prospera haberet: ac nũc magis, cũ tot aduersitatibus pullet, tot calamitates ingeminet. Quid aliud, quã ut cõtemnatur, clamat? Propterea (ut eius uos paucis ãalloquar uerbis) Nolite possidere per desyderium, quæ adhuc per usum minime reliquistis: spẽ in solo redemptore figite, ad æternã patriã mente tranſite. Sic nempe fiet, ut securi de hoc sæculo migrare ualeatis. Cæterum ut ualidius, atq; efficacius nosse possitis, quæ prorsus cõtemnenda sunt, quæ uere appetenda, exhibui uestræ charitati hunc, qui sequitur, diui patris Augustini, sanctissimũ, ac deuotissimũ sermonem, in quo uelut in serenissimo speculo, facile cernere potestis, quid parui pendere, quid concupiscere debeatis. Bene ualete, & ut in æternum bene ualeatis, stagite. Anno salutis XXI. post millesimum quingentesimum.

Sequitur

de cõtemptu mundi, & appetitu cælestium,
sermo deuotissimus.

DOMINVS noster Iesus Christus, & venit ad homines, & abcessit ab hominibus, & venturus est ad homines: & tamen hic erat, quãdo venit, nec recessit, quando abcessit: & ad eos venturus est, quibus dixit: Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usq; ad cõsummationem sæculi. Secundum ergo formam serui, quam suscepit pro nobis, quodam tempore natus & occisus est, & resurrexit: & iam nõ moritur, nec mors illi ultra dominabitur. Secundum diuinitatem autem, qua æqualis est patri, ita hoc mundo erat, & mundus per ipsum factus est, & mundus eum non cognouit. Audistis modo euangelium, quod admonuerit nos, cautos nos faciens, & vtiens eo ad expeditos, & paratos ad expectandum nouissima quæ sunt in hoc sæculo metuenda, futuræ requies, quæ non habet finem: beati qui participes facti sunt. Securi autem tunc erunt, qui modo non sunt securi, & in æternum tunc timebunt, qui modo timere nolunt. Ad hanc ergo expectationem, & propter hanc spem, Christiani facti sumus: spes nostra nõ sit de fœlice, non amemus sæculum, ab amore sæculi huius nocati sumus, ut aliud sæculum speremus & diligamus. In hoc abstinere nos debemus ab omnibus illicitis con-

cinis constantiam, hoc est, lumbos accinctos habere, & seruare & lucere in operibus bonis, hoc est, lucernas ardentes in manibus habere. Dixit enim ipse dominus discipulis suis alio loco euangelii, Nemo accendit lucernam, & ponit eam sub modio: sed super candelabrum, ut luceat omnibus qui in domo sunt, & ut ostenderet unde dicebat, subiecit & ait: Sic luceat lux uestra coram hominibus, ut uideant bona opera uestra, & glorificent patrem uestrum, qui in caelis est. Ideo lumbos nostros accinctos esse uoluit, & lucernas ardentes. Quid est lumbos accinctos habere? declina a malo. Quid est lucernas ardentes habere? hoc est & fac bonum. quid est quod adiungit, & ait: Et uos similes estote hominibus expectantibus dominum suum, quando reuertatur a nuptiis? qd. in eo psalmo sequitur: Inquire pacem & sequere eam? haec una, hoc est, abstinentia a malo, & operatio boni, & spes praemij aeterni, commemorata sunt in Actibus apostolorum, ubi scriptum est: Quia docebat eos Paulus de continentia & iustitia, & spe uitae aeternae, ad continentiam pertinet: Sint lumbi uestri accincti: ad iustitiam pertinet, & lucernae ardentes: ad expectationem domini pertinet: spes uitae aeternae. Ergo declina a malo: haec est continentia, his sunt lumbi accincti: & fac bonum, hoc est iustitia, haec sunt lucernae ardentes. Quere pacem, & persequere eam: haec expectatio futuri saeculi. Ergo similes estote hominibus,

expectantibus dñm suũ, qñ reuertatur a nuptijs, habentes ista præcepta & promissa. Quid quærimus in terra dies bonos, ubi eos inuenire non possumus? Scio enim quia eos quæritis, qñ aut ægrotatis, aut in tribulationibus estis, quæ abundant in hoc sæculo, quoniã qñ ætas uergit ad finẽ: fenex plenus est querelis, & nullis gaudijs, inter omnes tribulationes, quibus conteritur genus humanũ, nõ quærũt hoĩes, nisi dies bonos, & uitam longã, quã hic habere non possumus, quoniã ipsa uita hominis, tanta breuitate cõstringitur ad uniuersi sæculi illius latitudinem, quasi una gutta ad uniuersum mare comparetur. Quid ergo est uita hominis, etiam illa quæ longa dicitur: longam uitam dicunt, quæ in sæculo isto breuis est, & licet dici, abundant gemitibus usq; ad decrepitam senectutem. Hoc totum modicũ & breue est, & tamẽ quomodo quæritur ab hominibus, quanta diligentia, quanto labore, quanta cura, quanta uigilantia, quãto opere, quærunt homines, ut diu hic uiuant, & fere scĩt: Ipsum autem diu uiuere, quid est aliud, nisi ad finẽ currere? Habuisti hesternum diẽ, habere uis & crastinũ diẽ: & cũ dies iste transierit & crastinus, minus illos habes. Ideo optas ut lucescat dies, ut propinquet tibi, qd nõ uis uenire, & tibes aliquam solemnitatem amicis tuis, audis ibi a bene optantibus, dicitur tibi: multos ãnos uiuas, euenit qd illi dicerũt, quid, ut uerũ uiuas anni & annj, non uis ut breuitatiorũ finis? Stru-

E

dia tua

dia tua cõtraria sunt? Ambulare tis, & peruenire nõ uis. Verumtamẽ, ut dixi, si tanta cura inest hoibus, ut quotidianis magnis perpetuisq; laboribus cupiãt, ut tardius moriantur: quãta cura agendũ est, ut nunq; moriantur. Inde nẽo uult cogitare, quotidie quærũt in isto sæculo dies boni, ubi nõ inueniũt: & nẽo uult sic uiuere, ut illuc perueniat, ubi inueniunt; Ideo admonet nos scriptura & dicit: Quis est homo, qui uult uitam & diligit dies uidere bonos. Sic interrogauit scripturæ, ac si quæret, quid illi responderẽt, sẽs qđ oẽs hoies uitam quærerent & dies bonos. Pro desyderio ipsorũ interrogauit tanq; sibi de omni corde respõderẽt: ego uolo, Sic dixit: Quis est homo, qui uult uitam, & diligit dies uidere bonos, omnes respondistis in corde uestro: ego. Nã & ego qui uobiscum loquor, uitam uolo & dies bonos. Quod quæritis uos, hoc quæro & ego. Quõ si aurũ nobis oĩbus esset reconditũ, & ego ad aurũ una uobiscũ peruenire uolẽs, & est fer alicubi in agro uestro in loco uestræ potestatis subdito, & uideret uos quærentes aurũ, & dicerem uobis: quid quæritis: responderetis: aurũ, & ego uobis dicerẽ, aurũ quæritis, & ego aurũ quæro, qđ quæritis & ego quæro. sed nõ ibi quæritis, ubi possimus inuenire: ergo audite me, ubi possimus inuenire, nõ buscq; nõ tollo locũ, sed de nõstro, ipso sequamur eũ oẽs, qui nouit id qđ quærimus: sic & uos quia desideratis dies bõos, nõ possimus uobis dicere, nolite

desyderare uitam, & dies bonos, Sed illud dicimus: Nolite hic quærere in hoc sæculo, uitã, & dies bonos: ubi boni esse non possunt, nõne uita ista morti similis est? dies autem ipsi properantes transeunt, quia hodiernus dies hesternum excludit: crastinus ideo nascitur, ut excludat hodiernũ. Ipsi dies non stant, tu quare cum illis uis stare? Desyderium ergo uestrũ, quod uitam uultis & dies bonos, non solum non reprimo sed etiam uehementius accendo. Prorsus querite uitam, querite dies bonos: sed ubi possunt inueniri, ibi quærantur. Vultis enim audire meũ consilium eius, qui nouit ubi sunt dies boni, & ubi sit uita? Audite non a me, sed mecum simul: ait enim nobis quidam: Venite filij audite me, concurramus, & sternamus, & surgamus, & corde intelligamus patrem, qui ait: Venite filij audite me, timorem domini docebo uos. Ex quam rem uult docere, aut cui rei utilis est timor domini? sequitur: Quis est homo qui uult uitam, & diligit dies uidere bonos, respõdemus omnes: Nos uolumus. quod sequitur, audiamus: Cohibe linguã tuam a malo, & labia tua ne loquãtur dolum: modo dic, ego: lauchudum quando dicebam: Quis est homo qui uult uitam, & diligit uidere dies bonos, oẽs respondebamus ego, bene, respondeat mihi aliquis: ego ergo cohibe linguam tuam a malo, & labia tua, ne loquantur dolum. Dic modo, ego: dies bonos & uitam uis, cohibere linguam tuam a malo, non uis: & labia

labia tua ne loquantur dolum: ad mercedem alacer ad opus piger. & cui non operanti, redditur merces: utinam in domo tua, uel operati, mercedem reddas, Nam scio, quia non operati, non reddis. quare? quia nihil operanti, nihil debes. Ecce deus posuit mercedē, quam mercedem? uitā & dies bonos, quos omnes desyderamus, ad quos dies omnes conamur uenire, Promissam mercedem daturus est. quam mercedē? uitam & dies bonos. Et qui sunt dies boni? uita sine fine, requies sine labore. Magnam mercedem propo suit, in tāta mercede proposita, uideamus quid iussit: tā enim mercede tantæ pollicitationis, & amore mercedis accensi, paremus iussioni eius uires nostras, laetz, facentes. quasi iussurus esset onera grandia nos portare, forte aliquid fodere, forte aliquam machinam erigere. non iussit ubi rem laboriosam: sed membrum, quod inter omnia mēbra cito moues, ipsum ubi frenare præcepit, dicens: Cohibe linguam tuam a malo: non est labor erigere fabricam, sed labor est tenere linguam. Cohibe linguam tuam a malo: noli loqui mēdacium, noli loqui contumelias, noli loqui calumnias, noli loqui falsa testimonia, noli loqui blasphemias, cohibe linguam tuam a malo. Vide quomodo tu feceris, si quis de te male loquatur: quomodo irascaris alteri, quando de te male loquitur, ut irascere ubi, quando de altero male loqueris. Labia tua non loquantur dolum. quod est malus in corde, hoc dicatur foras. nō

aliud pectus tegatur, & aliud lingua proferat: declina a malo, & fac bonum. Nã quomodo dicturus sum ei: Vesti nudum, qui adhuc uult spoliare uestitũ: qui premit conciuem suum, quõ habet suscipere peregrinũ: Ergo per ordinẽ: prius declina a malo, & fac bonũ, prius accinge lumbos tuos, & tunc lucernã accende: & cũ hoc feceris, securus expecta uitã, & dies bonos: quære pacẽ, & sequere eam, & tunc bona fronte dices dño: Feci qd̃ iussisti, redde quod promisisti.

Sermonis diui Augustini, finis.

Istæc Christiane, ad tuã crebro
reducito memoriam:

Horæ mortis incertitudinem. Scelerum tuorũ multitudinem. Tuam erga deũ ingratitudinẽ. Indurati cordis impenitudinem. Diræ mortis amaritudinem. Metuendi iudicis rectitudinem. Amissæ æternam beatitudinem. Ignem infernalem inextinguibilem. Hæc nẽpe meditari, diuã sapientiã.

Impressum in alma Cantabrigia, per me Ioannem Siberch, Anno XXI. post millesimũ quingentesimum.

Ioannis Duncelli, Hammelburgenſis,
in ſæculi huius amatorē,
Decaſtychon.

Tu ſolitus ſemper terras ſulcare paludes,
Faſtidis daram, non bene ſanus aquam.
Quaſſatam cernis puppim, ſaxoque peræſam
Gnoſiaco, dux eſt Belzebul iſte tuus.
Dic mihi peruerſa tandem quo duceris aura,
Quaſque tibi terras inde patere putas.
Haud alias præter furioſi Tartara Diris,
Vbi tuus fumans Cerberus hoſpis erit.
Mergē ſacrum uiden uentura pericula ferrum
Contrahe: nigreſcit lintea namque polus.